

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR 2 NUMARALI KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 27.05.2021-564

35.02/2223

KARAR TARİHİ VE NO : 27.05.2021-14502

Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir ili, Bergama ilçesi, Paşaköy Mahallesinde bulunan, tapuda 181 ada, 2 numaralı parselde 'Kagir Çamaşırhane ve Avlusu' vasfı ile Bergama Belediyesi mülkiyetine kayıtlı çeşme ve imarethane yapısının tescilinin talep edildiği Bergama Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün 24.03.2021 tarihli ve 2948 sayılı yazısı ve ekleri, yapıların tescil edilmesine yönelik Kurum görüşünün sorulduğu Kurul Müdürlüğü'nün 05.04.2021 tarihli ve 1291110 sayılı yazısı, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 07.04.2021 tarihli ve 735142 sayılı yazısı, İzmir Valiliği Kadastro 13.04.2021 tarih ve 1141318 sayılı yazısı ve ekleri, Bergama Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün 20.04.2021 tarihli ve 3901 sayılı yazısı ve ekleri ile Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan 25.05.2021 tarihli ve 762105 sayılı rapor okundu, yazı ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İzmir ili, Bergama ilçesi, Paşaköy Mahallesinde bulunan, tapuda 181 ada, 2 numaralı parselde 'Kagir Çamaşırhane ve Avlusu' vasfı ile Bergama Belediyesi mülkiyetine kayıtlı çeşmenin ve imarethanenin 2863 Sayılı Yasanın 6. maddesinde belirtilen yapılardan olması sebebi ile 2863 Sayılı Yasanın 7. maddesi kapsamında 2. Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesine, kararımız eki tescil fişinin uygun olduğuna, çeşme yapısına yönelik rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanarak Kurulumuza iletilmesine, taşınmazın korunma alanının belirlenmesine yönelik Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca altlık ve etüd çalışmalarının yapılmasına, karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	Doğal Ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanteri D.K.C.K.E		KÜLTÜR VARLIĞI	Envanter No:																		
TÜRKİYE	Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü			Harita No:																		
İli: İZMİR	İlçesi: BERGAMA	Mahalle Köy: PAŞAKÖY		1.Grup Yapı																		
SOKAK :		Pafta : Ada : 181	Parsel : 2	2.Grup Yapı X																		
Adı: Kağır Çamaşırhane ve Avlusu ile Çeşmesi.	Yaptıran:-	Yapan:-	Mimari Çağı: Üslup:-																			
	Yapım Tarihi:	Kitabe:	Vakfiye:-																			
Genel tanım: Günümüzde imarethane olarak kullanılan kağır çamaşırhane ve avlusu ile avlu içinde bulunan iki adet çeşme.																						
Koruma Durumu	A İyi B Orta C Fena	Taşıyıcı	A Dış Yapı B C	A Üst Yapı B C																		
			A İç Yapı B C	A Süsleme Elemanları B C																		
			A Rutubet B C	A Yok B İzi Var C Önemli																		
																						
<p>Gözlemler: Tarihi çeşmeler özgün görünümünü büyük oranda korumakla birlikte, kireçle boyanarak kapatılan kitabenin okunabilmesi ve zaman içinde yıpranan mimari unsurlarının özgününe uygun bir şekilde yenilenebilmesi için esaslı onarıma ihtiyaç duymaktadırlar. Özgününde çamaşırhane olarak inşa edilen fakat değişen ihtiyaçlara bağlı olarak geçirdiği işlevsel değişik doğrultusunda, çamaşırhane olarak kullanılırken var olan özgün bazı mimari unsurların kaldırılmış olması ve yine bu işlevsel değişikliğe bağlı bazı eklemelerin yapılmasıyla yapı özgünlüğünü büyük oranda yitirmiştir. Bu kapsamda sivil mimarlık örneği çamaşırhane ve çeşmesinin özgününe döndürülmesi ve korunarak yaşatılmasına yönelik röhlöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanması gerekmektedir.</p>																						
Bugünkü Sahibi: Bergama Belediyesi		Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş:																				
Yapılan Onarımlar: Çamaşırhanede; çatı yenilenmiş, pencere açıklığı genişletilmiş, yapıya özgününde olmayan bazı eklemeler yapılmıştır.																						
<p>Ayrıntılı Tanım: Günümüzde halen kullanılmakta olan tarihi çeşmeler, Beşe Dede Türbesi ve köy camisine bağlanan yolun alt kotunda 181 ada 2 parselde yer almaktadır. Çeşmelerin kim tarafından ve ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Ancak köyün kuruluş tarihi ile aynı olduğu sanılmaktadır. Yan yana iki kemerden oluşan çeşmeler yerel taş malzeme ile yığma olarak inşa edilmiştir. Karşidan bakıldığında sağ taraftaki çeşmenin aynalık bölümünde bulunan kitabe defalarca kireçle boyandığından okunamamakta ve kitabedeki motifler görülememektedir. Kitabenin altında, sağa doğru tas koymak için küçük bir niş bulunmaktadır. Kurnalarından halen su akan çeşmelerin önünde hamal taşı ve yalağı bulunmaktadır. Çeşmeler özgün cephe görünümünü korumaktadır.</p> <p>Köy çeşmesinin hemen yanında günümüzde imarethane olarak kullanılan dikdörtgen planlı ve kırma çatılı yapı bulunmaktadır. Özgününde çamaşırhane olarak, moloz taştan inşa edilen fakat değişen ihtiyaca yönelik olarak sonradan imarethaneye dönüştürülen yapı için ve dıştan zemine kadar sıvalı yüzeylere sahiptir. İki sıra tuğla örgüsü ile yükseltilen ve demir malzeme ile yeniden yapılan çatı özgünlüğünü yitirmiştir. DEVAMI ARKADA</p>		<p>Teknik bilgiler:</p> <table border="1"> <tr> <td>Su</td> <td>Elektrik</td> <td>Isıtma</td> <td>Kanalizasyon</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Örjinal Kullanımı: Çeşme - Çamaşırhane Bugünkü Kullanımı: Çeşme- İmarethane Önerilen Kullanımı: Çeşme- İmarethane/Çamaşırhane</p> <p>Hazırlayanlar: .../.../2021</p> <p>Nermin GENÇ Sanat Tarihçisi</p> <p>Bige SEVINÇ Mimar</p>			Su	Elektrik	Isıtma	Kanalizasyon														
Su	Elektrik	Isıtma	Kanalizasyon																			
<p>Eklere:</p> <table border="1"> <tr> <td>Rapor:</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Fotoğraf:</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Röhlöve Proje:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Restorasyon Projesi:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>HalihazırHarita:</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kadastral durum:</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kroki:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kitabe:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vakfiye</td> <td></td> </tr> </table>		Rapor:	X	Fotoğraf:	X	Röhlöve Proje:		Restorasyon Projesi:		HalihazırHarita:	X	Kadastral durum:	X	Kroki:		Kitabe:		Vakfiye		<p>Kontrol Eden: Deniz DURDU Müdür.</p> <p>Kurul Onayı No:</p> <p>Revizyon:</p> <p>Kurul Kararları:</p>		
Rapor:	X																					
Fotoğraf:	X																					
Röhlöve Proje:																						
Restorasyon Projesi:																						
HalihazırHarita:	X																					
Kadastral durum:	X																					
Kroki:																						
Kitabe:																						
Vakfiye																						

Çatı örtüsü olarak arka cephede çok az bir alanda marsilya kiremit, ön cephede ise saç malzeme kullanıldığı görülmüştür. Giriş kapısının bulunduğu avluya bakan cephenin zaman içinde yıpranan kısımları günümüz tuğlası kullanılarak onarılmıştır. İç mekanda özgününde taş ile kaplı olduğu düşünülen tabanın kalebodur ile kaplandığı ve az bir alanda ise kaplama için beton kullanıldığı görülmektedir. Mekanın ara sokağa bakan yan duvarında özgün yuvarlak kemerli bir ocak nişi ve arka cepheye bakan kısımda ise yaklaşık 1 -1,5 m derinliğinde ters eğmeçli kemer formuna yakın olarak tasarlanmış 6 adet kemerli açıklık bulunmaktadır. Ocak olarak kullanılan bu açıklıkların, kullanılan malzemeler göz önüne alındığında değişen ve çoğalan ihtiyaçlara doğrultusunda sonradan yapıldığı düşünülmektedir. Yapıda bir adet demir şebekeli pencere açıklığı bulunmaktadır. Özgününde ahşap doğramalı olması muhtemel bu açıklığın sonradan genişletildiği duvarda görülen izlerden anlaşılmaktadır.

